

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma.: 14.Gf.40.399/2021/18-I.

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (cím2.; ügyintéző: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője: Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. S. Szabó Péter Ügyvéd)

A per tárgya: bankgarancia megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A csatlakozó fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 26.G.40.085/2020/75.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 1.576.400 amerikai dollárt és annak 1990. április 1-jétől a kifizetés napjáig járó mindenkor 12 havi USD Libor + 3 százalékos mértékű kamatát.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 9.289.528 (kilencmillió-kétszáznyolcvankilencezer-ötszázhuszonnyolc) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes pontosított keresetében kérte az alperes kötelezését 1.576.400 USD és annak 1990. április 1-jétől számított LIBOR + 3 % késedelmi kamata megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy jogelődje – a felperesi jogelőd – az alperesi jogelőd által kibocsátott bankgaranciát 1990. március 30-án lehívta, azért annak összegét az alperes köteles megfizetni figyelemmel arra is, hogy a Kúria Gfv.VII.30.083/2012/5. számú ítéletével zárult előzményi perben megállapításra került, hogy a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályának jogutódja az alperes.

II.

[2] Az alperes a joghatóság hiányára hivatkozással a per megszüntetését kérte, mivel állítása szerint külföldi állami szervnek minősül, továbbá a felperesi követelés nem polgári jogviszonyból ered, mely utóbbi körében a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. számú tvr. (Nmjtrv.) 62/E. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozott. Érdemben a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes nem szerezhette meg engedményezéssel a követelést a országnév1 jog alapján alkalmazandó kötelmi viszonyokról szóló törvény (Kvtv.) 1086. szakasza értelmében, melyből következően hiányzik a keresetösségi joga. Arra is hivatkozott, hogy a felperesi követelés a 2001-ben létrejött jogutódlási megállapodás értelmében ún. allokált tartozásnak minősül, ezért teljesítésére nem ő köteles. Állította továbbá a követelés elévülését is a Kvtv. 361. és 371. szakaszai alapján.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 17.000.000 forint perköltséget.

III.1.

[4] Határozatának indokolásában a fellebbezések szempontjából releváns tényként megállapította, hogy a helységnév1 Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóság, mint szállító és a felperesi jogelőd (a továbbiakban: Vállalat) mint vevő 1984. február 29-én szállítási szerződést kötöttek egymással. A fizetésről úgy rendelkeztek, hogy a vevőnek 1.576.400 USA dollár vételárrészt előlegként, a szállító bankgaranciájának átvételétől számított 30 napon belül kellett a szállítónak a helységnév1 országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályánál vezetett számlájára megfizetni. Ezen előleg beszedése érdekében a szállító köteles volt a bankján keresztül benyújtani a perben nem álló Bankhoz a vevő javára szóló, a szerződés 16. számú mellékletében rögzített szövegű bankgaranciát.

[5] A Vállalat 1984. május 18-án a szállítási szerződésben írt előleget a Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóságnak megfizette. 1989. december 7-én a országnév1 Nemzeti Bank az eredetileg a kibocsátástól számított 24 hónapra kiállított bankgaranciát 1990. március 31-ig meghosszabbította. A Vállalat a perben nem álló Bankon keresztül a bankgaranciát 1990. március 30-án lehívta. A helységnév1 Körzeti Gazdasági Bíróság a helységnév1 Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóság kérelmére 1990. április 18-án meghozott végzésével ideiglenes intézkedéssel megtiltotta a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályának, hogy a bankgarancia alapján bármilyen kifizetést teljesítsen a perben nem álló Bank részére, egyben utasította a helységnév1 Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóságot, hogy 30 napon belül a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróóság előtt peres eljárást indítson.

[6] A országnév1 Nemzeti Bank ismételt megkeresésre az 1996. július 3-án kelt, a perben nem álló Bankhoz címzett nyilatkozatában elismerte az 1.576.400 USA dollár összegre vonatkozó fizetési kötelezettségét, és úgy nyilatkozott, hogy amint a befagyasztott bankszámlái felett ismét rendelkezhet, a követelt összeget megfizeti.

[7] A Vállalat 2001. január 17-én a felperesre engedményezte a országnév1 Nemzeti Bankkal szemben fennálló előleg visszafizetési garancián alapuló 1.576.400 USA dollár tőke, továbbá LIBOR + 3 % késedelmi kamat követelését.

[8] A országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság (xy) utódállamai 2001. június 29-én Bécsben nemzetközi közjogi megállapodást kötöttek a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság vagyonának és kötelezettségeinek felosztásáról (Jogutódlási Megállapodás), melynek C melléklet 2. cikke (1) bekezdés b) pontja szerint a perrel érintett követelés allokált tartozásnak minősül.

[9] 2005. július 25-én helységnév2ban az utódlás kérdéseiről szóló megállapodás C függelékének rendezésével összhangban elfogadták az ún. 25. sz. határozatot. Ennek 3. pontja

akként rendelkezett, hogy a xy Nemzeti Bank Katonai Szolgálatát által kibocsátott bankgaranciákból származó követelések és tartozások a pénz végső felhasználójaként azon (az egyes utódállamokban működő) vállalkozásokat terhelik, amelyek tekintetében az adott bankgaranciával biztosított jogügyletek megrendelőjeként a országnév1 Szövetségi Beszerzési és Szállítási Igazgatóság (FDSP) járt el.

[10] A felperes a bankgarancián alapuló peres eljárást kezdeményezett jelen per korábbi II. rendű alperesével (országnév2 Nemzeti Bank) szemben (a továbbiakban: előzményi per), azonban keresetét a Fővárosi Bíróság a 16.G.40.147/2004/162. számú ítéletével elutasította és ezt a döntést a Fővárosi Ítéltábla a 9.Pf.20.552/2011/4. sz. alatti ítéletével helybenhagyta. A Kúria mint felülvizsgáló bíróság a Gfv.VII.30.083/2012/5. sz. alatti ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria ítéletének indokolása szerint nem lehetett azt megállapítani, hogy az eljáró bíróságok iratellenesen a logika alapvető szabályait megsértve jutottak volna arra a következtetésre, hogy a garancialevél kibocsátója nem a országnév1 Nemzeti Bank, hanem a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztálya volt, amely szervezetnek egyértelműen és a peres felek által sem vitatott módon nem a országnév2 Nemzeti Bank a jogutódja.

III.2.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában a országnév2 Igazságügyi Minisztérium tájékoztatására utalással megállapította, hogy az alperes nem állami szerv, ezért a magyar bíróság a perre joghatósággal rendelkezik.

[12] Rögzítette, hogy a peresített követelés polgári jogviszonyon, a bankgarancián alapul, mellyel ellentétes megállapítást nem tett a Fővárosi Ítéltábla sem a 14.Gf.43.079/2019/2. számú, a korábbi elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzésében sem. Tévesen hivatkozott ezért arra a felperes, hogy a bankgarancia nemzetközi közjogi normák szerint ítélandó meg. A országnév2 Igazságügyi Minisztérium 2017. december 8-án érkezett tájékoztatása szerint a bankgarancia a Jogutódlási Megállapodás C mellékletének 2. cikke (1) bekezdés b) pontja szerinti allokált tartozásnak minősül, ugyanakkor ez a tény az alapjogviszony kereteit nem változtatta meg, hanem a jogutódlást rendezte nemzetközi szerződéssel.

[13] A felperes keresetösségi jogával kapcsolatban kifejtette, hogy az engedményezési szerződést két magyar cég kötötte, ezért arra a magyar jog az irányadó és az 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 381. §-a értelmében a jogosult a követelését a felperesre átruházhatta engedményezéssel. Az alperes alaptalanul hivatkozott az engedményezés érvénytelenségére, mivel az elévült követelés is engedményezhető, továbbá az előzményi perben eljáró valamennyi bíróság akként foglalt állást, hogy a perbeli követelés engedményezésének nem volt akadálya. Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy jelen peres felek viszonyában az anyagi jogerő nem érvényesül az előzményi perrel összefüggésben, mivel annak az alperes nem volt alanya és eltérő az érvényesített jog is.

[14] A felperes volt köteles bizonyítani, hogy az alperes a bankgarancia kibocsátójának jogutódja és így a kötelezettje a felperes által érvényesített követelésnek. Tévesen hivatkozott e körben is az előzményi perre, mivel annak anyagi jogereje a már kifejtettek szerint jelen perre nem vonatkozik. Az alperes ugyanakkor alappal állította, hogy – a 2018. évi beszámolójából, illetőleg a országnév1 Nemzeti Bank által kiadott, 2001. május 21-én kelt tájékoztatóból (F/12.) is megállapíthatóan – jogelődjét 1996-ban alapították, így nem jogelődje a bankgaranciát vállaló xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának. A felperes 2021. június 14-i előkészítő irata 17. pontjában foglaltak szerint is egyértelmű, hogy a országnév1 Szövetségi Köztársaság (xy) Nemzeti Bankja korlátozott körben vállalt át korábbi kötelezettségeket, hiszen csak a xy területére vonatkozó jogokat és kötelezettségeket vett át, a bankgarancia végső kedvezményezettje pedig a perben nem vitatottan a országnév3 országi cégnév1 cég volt, amely nem a xy területén működött. Az alperes hivatkozását alátámasztotta a országnév2 Igazságügyi Minisztérium 60. sorszámú megkeresésre adott tájékoztatása (85. sorszámú irat) is, amely szerint a perbeli bankgarancián alapuló követelés tekintetében az alperes a xy Katonai Osztálya jogutódjának nem tekinthető, mivel a xy összeomlását követően 6 újonnan formált független állam jött létre, ami teljesen független állami intézmények létrejöttéhez, egyebek mellett 6 újonnan alapított független nemzeti bank megformálásához is vezetett, ezért az alperes alakilag, jogilag csak az egykori xy területére vonatkozó jogokat és kötelezettségeket vehetett át. A jogok és kötelezettségek átvételét az Jogutódlási Megállapodás és a 25. számú határozat szabályozta egyértelműen. A megkeresésre adott válasz 3. pontjában foglaltak alapján megállapítható az is, hogy a perbeli tartozás allokált tartozásnak minősül és azt a országnév3 Köztársaság területéről származó végső igénybevevőre allokálták. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat az 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 206. §-ában foglaltak szerint értékelve úgy foglalt állást, hogy az alperes nem kötelezettje a követelésnek, mivel a bankgarancián alapuló követelés a vonatkozó közjogi rendelkezés alapján allokált tartozását minősül, melynek teljesítéséért az alperes nem felelős.

[15] Az alperes elévülési kifogásával kapcsolatban kifejtette, hogy a bankgaranciára a svájci jog nem alkalmazható, az azzal kapcsolatos érvelését a felperes egyébiránt elkésetten, a keresetlevél benyújtását követően 7 évvel terjesztette elő. A bankgarancia nem járulékos biztosíték, hanem önálló kötelezettségvállalás, azt nem a szállítási szerződés alanyai, hanem tőlük független személy, a xy Nemzeti Bank Katonai Osztálya bocsátotta ki. A bankgaranciában a svájci magánjog választása nem szerepel, így arra a svájci magánjog ezen okból sem lehet irányadó. A országnév1 jog alkalmazandóságát támasztja alá a Nmjtvr. 24. és 25. §-a is.

[16] Tévesen hivatkozott a felperes a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (Nmjtv.) 8. §-ára is, mivel az csak 2018. január 1-jén lépett hatályba és az átmeneti rendelkezései nem relevánsak, továbbá az alkalmazandó országnév2 jog tartalma észszerű határidőn belül megállapítható volt. A országnév2 jognak az elévülésre vonatkozó és jelen perben alkalmazandó rendelkezéseiről a országnév2 Igazságügyi Minisztérium válaszából a bíróság megbizonyosodhatott, a joganyag vonatkozásában az időbeli hatály is megállapítható volt. Mindezekre figyelemmel tévesen hivatkozott a felperes a magyar jog alkalmazhatóságára is. Utalt ugyanakkor arra az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 326. § (2)

bekezdésének felhívásával, hogy a felperes nem menthető okból nem tudta érvényesíteni az igényét az akadály megszűnésétől számított egy éven belül. Az előzményi per alperesével szembeni igényérvényesítés ugyanis nem zárta ki, hogy a felperes a követelését más személlyel, így esetlegesen jelen per alperesével szemben érvényesítse.

[17] A kötelmi jogról szóló törvény (Kvtv.) elévülésre vonatkozó rendelkezésének felhívását követően megállapította, hogy az elévülés 1990. április 1-jén elindult és még a Jogutódlási Megállapodás létrejötte előtt, 2000. április 1-jén bekövetkezett, ezért a felperesi követelés bírósági úton nem érvényesíthető. A országnév¹ Nemzeti Bank az 1990. július 3-i, illetőleg a cégnév² Bank a.d. a 2001. április 23-i telexével a felperes hivatkozásával szemben nem ismerte el a követelést. Az elévülés nyugvására is tévesen hivatkozott a felperes, mivel a külföldi jog alapján a más személyek közötti per nem minősül az elévülés nyugvásához vezető akadálynak.

[18] Kitért arra is az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben a követelésre mégis alkalmazandó lenne a svájci jog, abban az esetben a svájci jog felek által nem vitatott tartalma alapján is megállapítható az elévülés 2010 novemberében. A felperes eredménytelenül állította e körben, hogy az előzményi perben hozott döntéséből szerzett tudomást arról, hogy igényét kivel szemben kell érvényesíteni, mivel arra jelen per alperesével szemben alappal nem hivatkozhat.

[19] Az elsőfokú bíróság rámutatott még, hogy az alkalmazandó jog megállapítása nem szakértői kompetencia, ezért mellőzte a szakértő kirendelésére irányuló felperesi bizonyítási indítványt.

IV.

[20] Az ítélet ellen a felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

IV.1.

[21] A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés hozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján. Harmadlagosan kérte az alperes részére megítélt perköltség mérséklését.

[22] Hivatkozása szerint az alperesnek a per érdemére vonatkozó nyilatkozatai nem vehetők figyelembe, mivel azokat maga sem tekinti érdemi perbebocsátkozásnak.

[23] Érvelése szerint a bankgaranciának az alperes a kötelezettje, az azzal ellenkező megállapítás a 14.Gf.43.079/2019/2. számú végzést, valamint az előzményi perben hozott jogerős határozatot sérti. Ha ugyanis az ítéltábla korábban úgy ítélte meg, hogy nem az alperes a kötelezett, akkor hatályon kívül helyezés helyett érdemben döntve elutasította volna a keresetet. Az előzményi perben megállapítottak szerint mind a megkeresett hatóság, mind a szakértő úgy foglalt állást, hogy a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályának jogutódja jelen per alperese. Ez utóbbi döntés anyagi jogereje köti nemcsak a feleket, hanem a bíróságokat is, melynek körében utalt eseti döntésekre (BH2002. 235., BH2002. 462.). Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a régi Pp. 221. § (1) bekezdését sérti, mivel semmilyen indokát nem adja, hogy a vonatkozó érvelését és annak bizonyítékait miért nem vette figyelembe. Nem állapítható meg, hogy mi alapján vonta le azt a következtetést, hogy a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztálya nem jogelődje az alperesnek, amelyet egyébiránt a beszámoló is kifejezetten rögzít, továbbá azt alátámasztja az F/12. alatt csatolt dokumentum is. Utóbbi szerint az alperes jogutódként átvette a Katonai Osztály valamennyi jogát és kötelezettségét, ideértve a tárgyi garancialevélben hivatkozottakat is, valamint az azzal kapcsolatos dokumentációt az alpereshez, mint az említett garancialevél kibocsátójának jogutódjához továbbították. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az alperes a garanciát kibocsátó xy Nemzeti Bank Katonai Osztálya jogutódja, azt az előzményi perben született döntésen túl alátámasztja az 1993-ban elfogadott, a xy Nemzeti Bankjáról szóló törvény 90. cikke is.

[24] A kötelezett személyéhez kapcsolódóan megalapozatlan az elsőfokú ítélet államutódlással kapcsolatban kifejtett álláspontja is. Amennyiben ugyanis a perbeli bankgarancia valóban polgári jogi jogviszonynak minősül, akkor egy nemzetközi közjogi aktus – a Jogutódlási Megállapodás – semmilyen relevanciával nem bírhat harmadik személyekre, így a felperesre sem, mivel az kizárólag az azt aláíró államok között bírhat jelentőséggel az egymás közötti viszonyukban. Mindebből következően a bankgarancia kötelezettjének személyére vonatkozóan a Jogutódlási Megállapodásnak semmilyen hatása nincsen, így annak sincs jelentősége, és nem is bizonyított, hogy az utódállamok a Jogutódlási Megállapodást és a 25. számú határozatot inkorporálták-e a nemzeti jogukba. Az elsőfokú ítélet nem ad választ arra, hogy egy közjogi aktus milyen alapon befolyásolja a polgári jogviszonyt. Egyébiránt az elsőfokú bíróság félreértelmezi a Jogutódlási Megállapodást és a 25. számú határozatot, mivel a bankgaranciáért felelős nem azonos a bankgarancia kötelezettjével, a hivatkozott dokumentumok pedig csak az előbbire vonatkoznak. Azt sem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a országnév3 cég (cégnév1) számlájáról 1.576.400 USA dollárt lefoglaltak és a országnév1 Nemzeti Bank részére átutaltak (F/15. alatti melléklet). Semmilyen jogrendországnév2en nem valósulhat meg továbbá, hogy egy bankgaranciát nem bank, hanem egy cég vállaljon és legyen annak kötelezettje. Az alperesi jogelőd elfogadta a bankgarancia összegét, amellyel azt is kifejezésre juttatta, hogy maga is úgy gondolja, hogy ő a kötelezettje és nem a országnév3 gazdasági társaság, ellenkező esetben a kapott összeget jogszerűen nem tarthatta volna meg.

[25] Amennyiben valóban a országnév1 jogot kell alkalmazni, azt sérti az elsőfokú ítélet, mivel nem tér ki arra, hogy Kvtv. 366. szakasz alapján az elévült kötelezettség írásbeli elismerése az elévülésre való lemondásnak tekintendő. A országnév1 Nemzeti Bank az 1996. június 3-án kelt levelében (F/8.) – azaz már az ötéves elévülési időn túl – elismerte a követelést, valamint az alperes jogelődje is elismerte a követelést 2001. április 23-i telex

üzenetében (F/13.), amely szintén az ötéves elévülési időn túl történt, melyből következően nem lehet elévülésre alappal hivatkozni. Az sem derül ki az elsőfokú ítéletből, hogy a megjelölt két tartozáselismerés milyen okból nem tekinthető annak. Ezzel összefüggésben szintén a országnév¹ jogot kellene alkalmazni, ugyanakkor arról az elsőfokú bíróságnak nincs tudomása, hiszen a országnév² Igazságügyi Minisztérium jogsegélyre adott válasza arra nem tértek ki, ezért az ítélet a Nmjtvr. 5. §-ába ütközik. Ha pedig a magyar jog alapján jutott arra a törvényszék, hogy nem történt tartozáselismerés, úgy az a következtetés is téves, mert a bírósági gyakorlat (BH2001. 170., BH2001. 350.) szerint az ilyen jellegű nyilatkozatok tartozáselismerésnek minősülnek.

[26] Téves az elsőfokú ítélet döntése az alkalmazandó jog vonatkozásában, mivel a bankgaranciára a nemzetközi közjog az irányadó – azt az alperes sem tette vitássá –, amelyre a polgári jog elévülésre vonatkozó szabályai nem alkalmazhatóak. Állította azt is, hogy a bankgaranciára a svájci jog az irányadó, mert az Nmjtvr. 3. § (1) bekezdése alapján a jogviszony minősítésekor a magyar jog fogalmaiból kell kiindulni és a bankgarancia szerződés a régi Ptk. alapján szerződést biztosító mellékkötelezettség, nem a bank- és hitelviszonyok fejezetében szabályozott önálló szerződéstípus. Mindebből következően nem az Nmjtvr. 24.-25. §-ai, hanem a 29. § az irányadó, melynek értelmében a bankgaranciára a svájci jog az alkalmazandó.

[27] Hivatkozása szerint nem derül ki az elsőfokú ítéletből, hogy miként jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a xy felbomlását követően sem a xy, sem annak felbomlását követően országnév²ia nem tekinthető egymás utódállamának, amelyhez képest mégis a országnév² Igazságügyi Minisztériumot kereste meg a jogsegély keretében és a országnév² jogról tudakozódott. A xy azonban nem új, jogelőd nélküli államalakulatként jött létre. A xy jogutódjaiként jöttek létre az utódállamok, így a xy is, amely később országnév²ia és országnév⁶ Államközösségévé alakult, melyek később szintén szétváltak. Az ítélet egyébiránt maga is hivatkozik arra, hogy ezen országok a xy utódállamai. Mindezt a országnév² Igazságügyi Minisztérium is alátámasztja, amikor azt vezeti le, hogy a jelenleg a országnév² Köztársaságban hatályos Kvtv. először a xy hivatalos lapjában, majd a xy hivatalos lapjában, azt követően a országnév² és országnév⁶ Államközösség hivatalos lapjában, majd a országnév² Köztársaság hivatalos lapjában került közzétételére.

[28] Állítása szerint a országnév¹ jog tartalmát hiányosan állapította meg az elsőfokú bíróság. Az ítélet nem tartalmazza, hogy a Kvtv. milyen időbeli hatályát alkalmazta, azt mi alapján állapította meg, illetőleg annak mi a tárgyi hatálya. A jogsegélyben nem minden esetben szerepel a hatálybalépés időpontja az adott rendelkezésnél. A törvényszéknek semmilyen ismerete nem volt, hogy mely időállapotot kellene figyelembe vennie, ugyanis azt csak a országnév² jog szabályozási átmenetre vonatkozó rendelkezései és a változott jogszabályok hatályba léptető rendelkezései alapján tudta volna megállapítani, amelyekre a országnév² Igazságügyi Minisztérium a válaszában nem tért ki.

[29] A perköltséggel kapcsolatos fellebbezési kérelme indokául a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy az alperesi jogi képviselő megbízási

szerződésében kikötött megbízási díja eltúlzott figyelemmel arra is, hogy összesen 12 tárgyalás került megtartásra, melynek többsége nem érdemi volt.

V.

[30] Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatását kérte akként, hogy a bankgaranciából eredő felperesi követelés engedményezése érvénytelen, mert az nem felelt meg az irányadó Kvtv. 1086. szakaszának, továbbá a országnév² Igazságügyi Minisztérium egyértelmű tájékoztatásának.

VI

[31] Fellebbezései ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezés szerinti indokolásbeli megváltoztatás mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Érvelése szerint a felperes által hivatkozott F/13. alatti telex nem minősül a fizetési ígérvényének, az abban említett „megállapodás” a xy vagyont az utódállamok között felosztó Jogutódlási Megállapodásra utal az F/12. alatti mellékletből megállapíthatóan.

[32] Vitatta, hogy behajtotta volna követelt összeget a országnév³ cégtől, azt a keresetlevélhez mellékelte országnév³ Nemzeti Banktól származó tájékoztatás (F/15.) sem támasztja alá. Annak tartalmából az következik, hogy a cégnév¹ számlájáról a zár alá vételt nem az alperes, hanem a JNB végezte, amely az összeget feltételezhetően átutalta a xy Nemzeti Bank Katonai Szolgálatának.

[33] Állította, hogy nem a garanciát kibocsátó xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának, hanem az új intézményként létrejött xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának a jogutódja. Azt, hogy nem jogutódja a xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának, megerősíti a rendelkezésre álló jogsegély. Alapítvány utal a felperes ezzel összefüggésben az éves beszámolóra. Állítása szerint a xy Nemzeti Bank Katonai Osztálya jogutód nélkül megszűnt, így egyáltalán nincsen szervezeti jogutódja, éppen ezen jogutód nélküli megszűnés következtében kötelezett nélkül maradt pénzügyi felelősséget rendezte a Jogutódlási Megállapodás. Ezt az elsőfokú ítélet pontosan és részletesen levezette, ezért az ezt hiányoló felperesi érvelés téves. Azt, hogy a xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának a jogutódja, alátámasztja a xy Nemzeti Bankjának megalapításáról szóló, 1993 júliusában elfogadott törvény 89. és 90. cikkelye. Utalt továbbá e körben arra, hogy 1996 novemberében a xy Nemzeti Bankja a xy Nemzeti Bank Katonai Osztályával kötött szerződést.

[34] Az ítélet nem ütközik a hatályon kívül helyező végzésbe, mivel abban az ítéltábla nem állapította meg, hogy a kereseti követelés kötelezettje az alperes. Az ítélet nem sért anyagi jogerőt sem, mivel az előzményi perben az alperes nem vett részt, így a félazonosság nem áll fenn, valamint eltér az érvényesített jog is. Mindezt megerősíti a hatályon kívül helyező végzés indokolása is.

[35] Téves az fellebbezési érvelés, hogy a Jogutódlási Megállapodás olyan közjogi aktus, amely nem hathat ki a polgári jogviszonyokra. Ezzel szemben annak éppen az volt a célja, hogy a nyitott polgári jogi jogügyleteket lezárja, ideértve a jogutód nélkül megszűnt xy Nemzeti Bank Katonai Osztályát terhelő, de nem teljesített, szervezeti jogutódlás hiányában nem is teljesíthető kötelezettségeket, mint amilyen a perbeli követelés is. A Jogutódlási Megállapodásra azért volt szükség, hogy egyébként érvényesíthetetlen polgári jogi jogügyleteket tegyen rendezhetővé. Annak rendeltetése és léte ezért önmagában cáfolja a felperes állítását, hogy köteles teljesíteni a bankgaranciát, mivel ha így lenne, akkor a bankgarancia nem tartozhatna a Jogutódlás Megállapodás tárgyi hatálya alá. A bankgarancia a C melléklet 2. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti „allokált tartozásnak” minősül, amely az adott esetben azt jelenti, hogy a bankgarancia szerinti követelés országnév3országához került allokálásra. Ezen mozzanattal a szervezeti jogutódlás hiányának témaköre végérvényesen kizárása került, így akárki is válik a bankgarancia kötelezettjévé, az nem szervezeti jogutódlás révén lesz az, amelyből következően semmiképpen sem lehet a bankgarancia kötelezettje. A Jogutódlási Megállapodás alapján aláírt 25. számú határozatban az egyes utódállamok a rájuk allokált kötelezettségek tényleges kötelezettjét kijelölték akként, hogy a rendezetlen garanciákon alapuló követeléseket és potenciális kötelezettségeket az egyes utódállamok területén lévő vállalatoknak kell vállalniuk, amely az adott esetben a cégnév1, amely cég így a Jogutódlási Megállapodás és a 25. számú határozat alapján a bankgarancia végső kötelezettje lett. Ezen dokumentumok tehát nem a bankgarancia szerinti felelősséget allokálták, hanem konkrétan kijelölték annak tényleges kötelezettjét, amely szabályokat az utódállamok mindegyike ratifikálta és inkorporálta. Mindezek alapján tehát nem téves az az ítéleti megállapítás, hogy a bankgarancia kötelezettje egy cég.

[36] Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe a országnév1 anyagi jogszabályt az elévülés kapcsán, hiszen nem lehet kérdéses, hogy a bankgaranciát kibocsátó azt a országnév1 jog alatt tette. 1990-ben a Vállalat lehívta a országnév1 jog szerint kibocsátott garanciát, amiből egy pénzkövetelési jogcíme keletkezett, mely alapján ez a követelés értelemszerűen csak a kibocsátás joga alatt lehet. 1990-ben a lehívással megkezdődött a követelés elévülése – értelemszerűen országnév1 jog alatt –, amely megszakadás hiányában 2001-re elévült. A felperes tévesen hivatkozik az 1996. június 3-án kelt levélre, mivel azt a xy Nemzeti Bankja küldte, amely soha nem volt azonos az alperessel.

[37] A bankgaranciára nem irányadó sem a nemzetközi közjog, sem a svájci magánjog, a felperesnek egyébiránt határozott állítás kell tennie az irányadó jogot illetően. Amennyiben maga sincs tisztában azzal, hogy melyik jog az irányadó, akkor ez már önmagában a kereset elutasításához vezet. Tévesen hivatkozik a fellebbezés arra, hogy az alperes szerint is nemzetközi közjog lenne az irányadó. A perbeli követelés nem vitásan egy polgári jogi kötelelem, melynek körében a kifejtettek szerint relevanciával bír a Jogutódlási Megállapodás és az annak alapján elfogadott 25. számú határozat. Mivel azokat az összes utódállam ratifikálta és inkorporálta, a nemzeti jog részévé váltak. A bankgarancia teljesítéséért tehát a felelősség immár nem a szerződésekre irányadó polgári jogi, de nem is nemzetközi közjogi, hanem minden érintett tagállamban a belső nemzeti jog részévé vált speciális felelősségtelepítő nemzeti szabályokon nyugszik, mely utóbbi a bankgaranciáért való felelősséget „eltérítette” az arra vonatkozó általános polgári jog szerinti címzett körtől. Az utódállamok

jogelőd nélkül hozták létre saját nemzeti bankjaikat és a xy Nemzeti Bank Katonai Osztályának megfelelő szakosított pénzügyi intézményeiket. Találni kellett rendező elvet, amely az ilyen bankgaranciáért való felelősséget olyan jogalanyokra telepíti, akiktől az méltányosan elvárható, másrészt a háborút követően is léteznek. Így kerültek „képbe” a bankgaranciák végső kedvezményezettjei, akik egyébként is helyt álltak volna a lehívott bankgaranciákért. Az így kijelölt felelősségi szabályok címzettjei az irányadó magánjogi szabályok szerint kötelesek a teljesítésre. A svájci jog választása pedig kizárólag a szerződő felekre és a létrejött szerződéssel kapcsolatos értelmezés és érvényesség kérdésében volt irányadó, tehát az kizárólag a szállító és a vevő között bírt jelentőséggel. A svájci jog alkalmazhatatlanságát alátámasztja az előzményi perben született kiegészítő szakvélemény is.

[38] Tévesen állítja a felperes a fellebbezésében, hogy a országnév² jogról kért tájékoztatást az elsőfokú bíróság, hiszen a országnév¹ jog tartalmának közlését kérte a jogsegély keretében (26. sorszámú végzés) és tévesen értelmezi a Jogutódlási Megállapodás preambulumbekzdését is, mivel az nem állítja, hogy a xy a xy jogutódja lenne, hanem csupán annyit állapít meg, hogy a megállapodást a xy szuverén egyenjogú utódállamai kötötték. Téves a fellebbezés érvelése a jogfolytonosságot illetően is, mivel mindössze annyiról van szó, hogy a országnév²iában jelenleg lényegi változtatás nélkül van hatályban a Kvtv. Ennek azonban nem a jogfolytonosság az oka, hanem az, hogy a Kvtv. anyagi jogi szabályozását a országnév² jogalkotó egy új polgári törvénykönyv elfogadása helyett szó szerint átvette, a szabályok tartalmi azonossága azonban nem jelent államközi jogfolytonosságot.

[39] Tévesen ró fel hiányosságokat a felperes a jogsegélyt illetően, mivel az adott válaszokból egyértelműen kitűnik az elévülési szabályainak időbeli hatálya.

VII.

[40] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

VIII.

[41] A felperes fellebbezése alapos, az alperes csatlakozó fellebbezése alaptalan az alábbiak szerint.

IX.

[42] Elöljáróban rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes tévesen hivatkozott arra, hogy az alperesnek a joghatósági kifogásán túl előadott érdemi védekezése nem vehető figyelembe, mivel semmi nem tiltja, hogy érdemi védekezést terjesszen elő a joghatósági kifogása alaptalansága esetére. Mindebből következően a felperes ezzel kapcsolatos érvelése nem vezethetett eredményre.

X.

[43] A fellebbezés hatályon kívül helyezésre is irányult, az ítéltábla a fentiek előrebocsátását követően ezt az indítványt vizsgálta, mert annak megalapozottsága az érdemi felülbírálatot kizárná.

[44] A felperes alaptalanul állította, hogy az elsőfokú ítélet azért sérti a hatályon kívül helyező végzést, mert ha az ítéltábla korábban úgy ítélte volna meg, hogy nem az alperes a kötelezett, érdemben utasította volna el a keresetet. A hatályon kívül helyezés ugyanis eljárási szabálysértés miatt történt, az ítéltábla érdemben nem foglalt állást arról, hogy az alperes a per tárgyát képező követelés kötelezettje-e. Az elsőfokú ítélet nem mond ellent az előzményi perben hozott ítélet azon megállapításának sem, hogy a Katonai Osztály jogutódja az alperes lett, mert csak a perbeli követelés tekintetében mondja ki azt, hogy annak az alperes nem kötelezettje.

[45] Hangsúlyozza ugyanakkor az ítéltábla – egyetértve e körben az elsőfokú bírósággal –, hogy az előzményi per alapján jelen eljárás tárgya nem minősül ítélrt dolognak. A Pp. 229. § (1) bekezdése szerint az anyagi jogerő érvényesülésének három együttes feltétele a felek, a jog, és a tények azonossága. Az adott esetben a felek és az érvényesített jog eltérnek egymástól.

[46] A felperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért nem vette figyelembe a mellékletként csatolt beszámolót és az F/12. alatti – a fellebbezésben részletezett tartalmú – mellékletet. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság utalt ezekre a bizonyítékokra, de azzal, hogy az alperesi előadást támasztják alá. A később kifejtettek szerint ebben és a további sérelmezett részekben az ítéltábla nem látta akadályát az elsőfokú indokolás módosításának, illetve pontosításának, kiegészítésének.

[47] A megjelölt eljárási szabálysértés – lényegében az indokolási kötelezettség megsértése – a fentiek alapján nem tette szükségessé az elsőfokú eljárás megismétlését és ennek érdekében a hatályon kívül helyezést. A felperes a hatályon kívül helyezésre irányuló indítványa egyéb konkrét okát nem jelölte meg és az ítéltábla sem észlelt olyan hivatalból figyelembe veendő eljárási hibát, ami a hatályon kívül helyezését indokolta volna, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.

XI.

[48] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján kiegészíti a következőkkel.

[49] Az alperes jogelődje a keresettel érintett, 1448. számú garancialevélben rögzítette, hogy a felperes jogelődjének garancialevél ellenében a vételár 20%-át kitevő, azaz 1.576.400 USA dollár összegű előlegfizetést kell teljesítenie a szállító részére. Kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperes utasítása szerint megtéríti a nyújtott előlegfizetés összegét vagy annak egy részét, függetlenül attól, hogy ezt a szállító, ő maga vagy bármely más fél vitatja-e. Rögzítette továbbá, hogy a garancialevél egészben vagy részben készpénzben fizetendő az első felszólításra.

[50] Az alperes 2001. április 23-án a perbeli bankgarancia tekintetében a felperes felé úgy nyilatkozott, hogy "a tárgyi garanciára vonatkozó dokumentáció a mi birtokunkban van, a országnév1 Nemzeti Bank hozzánk továbbította az Önök kérését. Haladéktalanul részletes tájékoztatást készítettünk erre vonatkozólag, amelyet továbbítottunk a országnév1 Nemzeti Bank elnökéhez, és miután a fizetés teljesítésére fenntartott pénzeszközöket még mindig zárolják az USA (AC Washington) döntése alapján, mi azt várjuk, hogy megállapodásra jussunk, és intézkedéseket hozzanak a pénzeszközök zárolásának feloldására a fizetés teljesítése érdekében."

[51] A országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankjának a perben nem álló Bank részére 2001. május 21-én írt levele szerint az alperes „jogutódként átvette a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályának valamennyi jogát és kötelezettségét, ideértve a tárgyi garancialevélben hivatkozottakat is."

XII.

[52] A fentiek szerint kiegészített tényállásra is tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével nem értett az alábbi indokok alapján.

XII.1.

[53] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes nem állami szerv, ezért a magyar bíróság eljárhat vele szemben, ebben a körben az ítéltábla osztja az elsőfokú ítélet helyes indokait, azokat megismételni nem kívánja. Helyesen foglalt állást arról is, hogy a perbeli követelés polgári jogviszonyon, a bankgarancián alapul, ezért az alperes eredménytelenül hivatkozott az Nmjtvr. 62/E. § (1) bekezdés a) pontjára.

XII.2.

[54] A felek jogvitájában alkalmazandó jog tekintetében az Nmjtvr. szabályai az irányadók figyelemmel arra, hogy az azt hatályon kívül helyező Nmjtvt. 2018. január 1-jén lépett hatályba és az átmeneti rendelkezései a felmerülő kérdéseket nem érintik, amire az elsőfokú bíróság helyesen utalt. Helyesen állapította meg azt is, hogy az alkalmazandó jog kiválasztása nem szakértői, hanem jogkérdés. Osztotta végül az ítéltábla azt a végkövetkeztetést is, hogy a országnév1 jog alkalmazásának van helye, ebben a körben azonban az elsőfokú ítélet indokolását pontosítja, illetve kiegészíti.

XII.2.1.

[55] Az alkalmazandó jog tekintetében a felek érvelése a Vállalat és a helységnév1 Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóság között létrejött szerződést, valamint az ehhez kapcsolódó bankgarancia-vállalást érintette.

[56] Az Nmjtvr. szerződéskötéskor hatályos 24. §-a értelmében a szerződésre azt a jogot kell alkalmazni, amelyet a felek a szerződés megkötésekor, vagy később választottak. Jogválasztás hiányában a szerződésre alkalmazandó jogot a 25-29. §-ok szerint kell megállapítani.

[57] Az Nmjtvr. 3. § (1) bekezdése alapján, ha az alkalmazandó jog meghatározása szempontjából a jogvitában megítélendő tények, vagy viszonyok jogi minősítése kérdésében vita van, a magyar jog szabályainak és fogalmainak értelmezésével kell eljárni. Helyesen hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az alkalmazandó jog meghatározása szempontjából a bankgarancia jogi minősítését a magyar jog szabályainak és fogalmának értelmezésével kellett elvégezni.

[58] A fentiekből következően az elsőfokú ítélet álláspontjával szemben nem a országnév1, hanem a magyar jog szabályai alapján kellett állást foglalni abban, hogy a Vállalat és a helységnév1 Szövetségi Ellátási és Beszerzési Igazgatóság között létrejött szerződésben választott svájci jog alkalmazandó-e az ezen szerződést biztosító bankgaranciára.

XII.2.2.

[59] A régi Ptk. szerződéskötéskor hatályos XXIII. fejezete a szerződést biztosító mellékkötelezettségek között szabályozta a bankgaranciát.

[60] A régi Ptk. 249. § alapján a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek – így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása – esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

[61] A bírói gyakorlat (EBH1999. 29., BH2003. 473.) rámutatott, hogy a bankgarancia a bank önálló kötelezettségvállalása, egy szerződést biztosító mellékkötelezettség. Az érintett felek vonatkozásában hárompólusú jogviszony és két szerződés jön létre. Az egyik szerződés a jogosult és a kötelezett között, míg a másik az előző szerződés kötelezettje és a bank között. A jogosult – a két szerződés alapján – a feltételek teljesülése esetén a bankkal szemben léphet fel igényének érvényesítése végett.

[62] Nem vitás, hogy az adott esetben a felperesi és az alperesi jogelőd a közöttük létrejövő önálló kötelmi jogviszony, az úgynevezett szállítási szerződés vonatkozásában rendelkezhetek az arra irányadó jog kiválasztásáról. Osztotta ugyanakkor az ítéltábla az elsőfokú bíróság és az alperes azon álláspontját, hogy ez a rendelkezés nem vonatkozhat egy harmadik személy, a bank által vállalt kötelezettségre még akkor sem, ha ez a szállítási szerződéshez kapcsolódó biztosítékot képez a felperesi jogelőd számára. Az Nmjtvr. felperes által hivatkozott rendelkezése [a szerződéskötéskor hatályos állapot szerint a 30. § (1) bekezdése] – melynek értelmében a szerződés joga kiterjed a kötelmi jogviszony minden elemére, így a szerződést biztosító megállapodásokra is – csak akkor alkalmazható, ha az eredeti kötelmi jogviszonyt – adott esetben a szállítási szerződést – biztosító megállapodás ugyanazon felek között jön létre. A bankgarancia létrehozására irányuló, az alperesi jogelőd és a bank között létrejött önálló megállapodás vonatkozásában a felperesi jogelőd nem volt szerződő fél, így nem is rendelkezhetett az arra alkalmazandó jog tárgyában.

XII.2.3.

[63] A fentiek alapján a bankgarancián alapuló felperesi követelés vonatkozásában nem a jogválasztás szerint, hanem az Nmjtvr.-nek a bankgarancia létrejöttékor hatályos 25. § j) pontja alapján kell meghatározni az alkalmazandó jogot, amelynek értelmében a szerződésre vonatkozó jog annak az államnak a joga, amelyben a szerződés megkötésének időpontjában a bank- és hitelügyletekre vonatkozó szerződésnél a bank szolgáltatást nyújtó pénzügyintézetnek a székhelye, vagy a telephelye van. Erre az elsőfokú ítélet is helyesen utalt.

[64] A felperes bankgarancián alapuló követelést érvényesít a perben, a bankgarancia pedig bank-és hitelügyletnek minősül, amit alátámaszt a kibocsátó Katonai Osztály tevékenységének a korabeli szabályozása is. Az előzményi perben eseti szakértőként eljáró szakértőtől kifejezetten rá is mutatott, hogy a bankgaranciák az általa megjelölt, a deviza ügyletekről szóló törvény szerint hitelügyletnek tekintendők. Ezt meghaladóan a bankgarancia alapján magánjogi jogviszony jön létre a felek között, ezért fel sem merülhet, hogy a perbeli követelést a felperes által szintén hivatkozott nemzetközi közjogi alapon kellene vizsgálni.

[65] Utal az ítéltábla arra is, hogy ha a felek megállapodása nem esne az Nmjtvr. 25. §-ának rendelkezései alá, akkor a 29. §-a alapján kellene meghatározni az alkalmazandó jogot, amelynek értelmében azt a jogot kell irányadónak tekinteni, amelyhez a szerződés – az adott szerződéses viszony lényeges elemei szerint – leginkább kapcsolódik. Ezen szabály szerint is a országnév1 jogot kellene alkalmazni a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztálya és az alperes, tehát két országnév1 jogi személy által kötött megállapodáson alapuló bankgarancia tekintetében. Különös tekintettel az ügylet jellegére is, hiszen a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztálya egy olyan speciális szervezet volt, amely jogszabály alapján elsődlegesen a országnév1 Néphadsereg szükségletei és a polgári védelem szükségletei körében fejtette ki a tevékenységét. Ezen különleges feladatkör alátámasztja, hogy a jogszabályon alapuló kötelezettségvállalásai a országnév1 joghoz kapcsolódnak leginkább.

XII.2.4.

[66] A kedvezményezett egyoldalú nyilatkozata, a bankgarancia lehívása alapján köteles a bank a teljesítésre. A országnév1 jog szerint fennálló kötelezettség esetén a teljesítésre irányuló felhívásra, a joggyakorlásra, a követelés érvényesítésére irányuló jog is a országnév1 jogszabályok alapján gyakorolható. Ebből következően a jog átruházására, a követelés engedményezésére is a országnév1 jogot kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben tehát ezen kérdés tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az engedményezési szerződés két magyar jogi személy között jött létre.

XII.2.5.

[67] Egyetért az ítéltábla azzal is, hogy a felperes nem járt el jóhiszeműen, amikor a országnév1 jog alkalmazására irányuló, nem vitatott előadását a kereset előterjesztését követően évekkel megváltoztatta és a svájci jog alkalmazását kérte. A svájci jog kikötésével nyilvánvalóan már korábban tisztában volt, hiszen az előzményi perben éppen felperesi kérdés alapján nyilatkoztatta erre nézve is az elsőfokú bíróság az eljáró eseti szakértőt (145. sorszámú végzés).

[68] Ennek azonban a fentiekben kifejtettek miatt nem volt jelentősége az alkalmazandó jog megállapíthatósága körében. Mindezek alapján nem is kellett vizsgálni a svájci jog szerint az alperes elévülési kifogását, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek az ezzel kapcsolatos indokolását mellőzi.

[69] Az elsőfokú ítélet tévesen utal továbbá egyes helyeken a országnév2 jog alkalmazására, hiszen a releváns időpontban az még nem létezett, ugyanakkor nem volt vitás, hogy a országnév1 és a országnév2 jog jelen ügyben irányadó rendelkezései megegyeznek egymással.

[70] Helyesen állapította meg ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a releváns tények tekintetében a jogsegélykérelmek alapján nyújtott tájékoztatás teljeskörű volt a későbbiekben kifejtettekre is tekintettel. Ebből következően fel sem merülhet a perben magyar jog alkalmazása azon okból, hogy a külföldi jog tartalmát nem lehet megállapítani [Nmjtv. 5. § (3) bekezdés], amellyel kapcsolatos hivatkozását a felperes a fellebbezési tárgyaláson egyébként sem tartotta fenn. Helyes továbbá az alperes fellebbezési ellenkérelmében az az érvelés, hogy az elsőfokú bíróság minden esetben a országnév1 és nem a országnév2 jogról kért tájékoztatást. Ténylegesen tehát nem volt akadálya a bankgaranciára irányadó és megfelelően feltárt országnév1 jog alkalmazásának.

XII.3.

[71] Az engedményezés érvénytelenségén alapuló, a felperes keresetösségi jogát vitató alperesi védekezés körében az ítéltábla elsődlegesen ismét utal arra, hogy a Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a jelen perben érvényesített követelés az előzményi perben hozott határozat alapján nem minősül ítélt dolognak. Nem köti tehát a bíróságot az előzményi perben hozott elsőfokú ítélet azon megállapítása, amely szerint a perbeli követelés engedményezésének nem volt akadálya. A jogi indoklás ezen részével a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem, valamint a felülvizsgálati kérelem korlátai között eljáró másodfokú és felülvizsgálati bíróság érdemben nem is foglalkozott, a jogerős ítélet tehát nem ezen alapul.

[72] Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla két okból sem azzal az elsőfokú bírósággal elfogadott állásponttal, hogy a felperes és a jogelődje közötti engedményezés esetleges érvénytelenségének a jelen perben jelentősége van.

XII.3.1.

[73] A bankgaranciára és az engedményezésre vonatkozó, már 1984-ben hatályos legfontosabb országnév1 jogszabály a jogsegély keretei között nyújtott tájékoztatások és az előzményi perben eljáró eseti szakértő egybehangzó megállapításai alapján a kötelmi viszonyokra szóló törvény (Kvtv.) volt.

[74] A Kvtv. 436. cikkely (1) bekezdése szerint a jogosult harmadik személlyel kötött szerződéssel erre a személyre átruházhatja követelését, kivéve azt, amelynek átruházását törvény tiltja, vagy amely a jogosult személyéhez kötődik, vagy azt, amelynek természete ellentétben áll más személyre való átruházással. A (2) bekezdés alapján az engedményezésnek nincs hatása a kötelezett szemben, ha a kötelezett és a jogosult kikötötték, hogy a jogosult követelését nem ruházhatja át másra, vagy a követelést a kötelezett beleegyezése nélkül nem ruházhatja át.

[75] A 438. cikkely (1) bekezdése értelmében a követelés engedményezéséhez a kötelezett beleegyezése nem szükséges, de az engedményező a kötelezettet köteles az engedményezésről értesíteni.

[76] Az engedményezésnek a jogintézmény általános természetéből és a rendelkezésre bocsátott országnév1 jogból is következő lényege, hogy az engedményezési szerződés alapján az engedményes a rá átruházott követelés tekintetében az engedményező régi jogosult helyébe lép. Az engedményező és az engedményes közötti szerződésnek csak az egymás közötti jogviszonyukban van jelentősége, kivéve a 436. cikkely (2) bekezdése értelmében a jogosult és a kötelezett kifejezett, ezzel ellentétes kikötése esetén. Ilyen kikötésre azonban az alperes maga sem hivatkozott.

[77] Ebből viszont az következik, hogy az engedményezési szerződés esetleges érvénytelensége az engedményezési szerződés alanyainak a jogviszonyára hat ki, az

érvénytelenség jogkövetkezményeit a közöttük fennálló jogviszonyban kell levonni, az nem érinti az adós fizetési kötelezettségét. Az alperes, de az előzményi perben és a jelen eljárásban beszerzett, a országnévl jog tartalmára vonatkozó tájékoztatók, és az eseti szakértő szakvéleménye sem jelöltek meg olyan jogszabályi rendelkezést, vagy bírói gyakorlatot, amiből az következne, hogy a kötelezett az adott esetben a országnévl jog szerint hivatkozhatna az engedményezési szerződés érvénytelenségére. Azon tájékoztatások, amelyek szerint a perbeli engedményezés „joghatályt nem válthat ki”, illetőleg érvénytelen, az engedményezési szerződést kötő felek viszonyára vonatkoztathatók.

XII.3.2.

[78] A másik ok, amiért az adott esetben az alperes nem vitathatja a fizetési kötelezettségét, az a perbeli bankgarancia jellegéből következik.

[79] A Kvtv. 1083. cikkely (1) bekezdése alapján a bankgarancia által a bank kötelezettséget vállal azon személy irányában, aki a garanciát kapja (kedvezményezett), hogy kötelezettségét – ha az irányában fennálló kötelezettséget annak esedékességekor egy harmadik személy nem tudja kielégíteni – teljesíti, ha a garanciában foglalt feltételek megfelelően fennállnak.

[80] A Kvtv. 1087. cikkely (1) bekezdése tartalmazza az úgynevezett bemutatóra szóló, más fordításban első felszólításra fizetendő garancia fogalmát. A szakértől által készített eseti szakvélemény szerinti fordítás alapján a hivatkozott jogszabály akként rendelkezik, hogy amennyiben a bankgarancia tartalmazza a "kifogás nélkül", "első felhívásra fizetendő" klauzulát, vagy más olyan kifejezést, amely ugyanilyen jelentéssel bír, a bank nem emelhet olyan kifogást a garancia kedvezményezettjével szemben, amelyeket a megbízó mint kötelezett a biztosított kötelezettség alapján a bankgarancia kedvezményezettjével szemben emelhet.

[81] A perbeli bankgarancia az 1087. cikkelyben foglaltaknak megfelelő, mert a bankgarancia kibocsátója a teljesítési biztosíték (a szállítási szerződés 16. számú melléklete) szerint azt a „közvetlen felelősséget” vállalja benne, hogy a kedvezményezett utasítására visszatéríti a nyújtott előleg összegét vagy annak egy részét, „függetlenül attól, hogy azt a szállító, mi magunk vagy bármely más fél vitatja-e,” és a teljesítést az "az Önök első felszólításának átvételekor" vállalja. A konkrét garancialevélnek (a szállítási szerződés 17. számú melléklet, amelyre a felek az engedményezésben utaltak, illetve a tényállás kiegészítésben szereplő, az alperes jogelődje által ténylegesen kibocsátott) ugyanez a tartalma, hiszen aszerint a kibocsátó azt „garantálta”, hogy első felszólításra és attól „függetlenül” teljesít, „hogy az eladó, mi magunk vagy bármely más fél vitatja-e” a követelést.

[82] Mindezek alapján az alperes jogelődje olyan, az 1087. cikkely szerinti bankgaranciát vállalt, amelynél a lehívott követelést nem vitathatja az engedményezési szerződés

érvénytelenségére hivatkozással. Ezen védekezése a kereset elutasításához nem vezethet, ezért az ítéltábla az engedményezési szerződés érvénytelenségét érdemben nem vizsgálta, az elsőfokú ítéletnek az erre vonatkozó indokolását mellőzi. A fentiek alapján nem lehet megalapozott az alperes csatlakozó fellebbezése sem, amely arra irányult, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolását változtassa meg azzal, hogy a kereset azért sem vezethetett eredményre, mert az engedményezési szerződés érvénytelen volt.

XII.4.

[83] Ezt követően vizsgálta az ítéltábla azt is, hogy az alperes jogutódja-e a bankgaranciát kibocsátó Katonai Osztálynak.

[84] Ezen kérdés tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a bankgarancia polgári jogi kötelezettségvállalás. A 2001. június 29-én Bécsben aláírt, a országnév¹ Szocialista Szövetségi Köztársaság vagyonának és kötelezettségeinek felosztásáról szóló közjogi megállapodás (Jogutódlási Megállapodás) az alapjogviszony kereteit, jellegét nem változtatta meg.

[85] Nem ért egyet ugyanakkor az ítéltábla azzal az állásponttal, hogy az alperes azért nem minősül kötelezettnek, mert a bankgarancia az államok közötti szerződés szerint allokált tartozásnak minősül és a végső kedvezményezett cégnév¹ elnevezésű országnév³ céghez allokalódott. Ezzel szemben a felperes érvelését osztja, mely szerint a perbeli bankgarancia alapján létrejött polgári jogi jogviszonyra a hivatkozott nemzetközi közjogi aktus nem volt hatással, de nem azért, mert az csak az aláíró államok között bírt relevanciával.

XII.4.1.

[86] A Jogutódlási Megállapodás a második és a harmadik preambulum-bekezdése értelmében az államutódlási kérdések megoldását, a volt országnév¹ Szocialista Szövetségi Köztársaság jogainak, kötelezettségeinek, eszközeinek és forrásainak az utódállamok közötti méltányos felosztását célozta. A 7. cikk értelmében az utódállamok a jogutódlási kérdésekkel kapcsolatos kölcsönös jogokat és kötelezettségeket szabályozták. Az alperes által hivatkozott 25. számú határozat 3. cikke szerint pedig a Bizottság arról döntött, hogy a rendezetlen garanciák keretében fennálló kötelezettségeket az egyes utódállamok területén lévő vállalkozásoknak kell átvállalniuk végső kedvezményezetti minőségben.

[87] Az alperes helyesen fejtette ki fellebbezési ellenkérelmében, hogy ezen megállapodások érintették azokat a szerződéses jogviszonyokat, illetve azokat a szerződésen alapuló kötelezettségvállalásokat, amelyek esetében a kötelezett jogutód nélkül megszűnt. A polgári jogi jogviszony jogosultja ebben az esetben a nemzeti jogba inkorporált szabályokra hivatkozással a jogszabály által kijelölt kötelezettel szemben érvényesíthette az igényét.

[88] Ettől eltérő viszont az az eset, amelynél az eredeti kötelezett nem szűnt meg. Az alperes által hivatkozott jogszabályokból nem állapítható meg, hogy a jogutóddal szemben a szerződéses kötelezettség a nemzetközi szerződés alapján megszűnt volna. Vizsgálni kellett ezért, hogy az alperes és a bankgaranciát vállaló Katonai Osztály között történt-e jogutódlás abból a nem vitás tényből kiindulva, hogy a bankgaranciát adó Katonai Osztály önálló jogi személyiséggel rendelkezett.

XII.4.2.

[89] Az alperes azzal védekezett, hogy a országnév1 Szövetségi Köztársaság új intézményeként létrejött Katonai Osztálynak, és nem a garanciát vállaló Katonai Osztálynak a jogutódja. Az volt a tényállítása, hogy a xy Nemzeti Bankjáról szóló törvény 90. cikkelyében hivatkozott Katonai Osztály a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankjának Katonai Osztálya. Vele kötött szerződést a országnév1 Nemzeti Bank, amikor magát az alperest létrehozta.

[90] Ezen tényállítás tekintetében a bizonyítás az alperest terhelte, aki a másodfokú bíróságnak a régi Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatását követően az előadását a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankjával 1996-ban kötött szerződéssel, a országnév2 Köztársaság Gazdasági Minisztériuma által adott tájékoztatással, illetve az érintett jogszabályok értelmezésével kívánta alátámasztani.

[91] Már az előzményi perben beszerzett, szakértől által készített szakvélemény rámutatott, hogy "az 1993-ban meghozott, a országnév1 Nemzeti Bankról szóló törvény volt az, amely jogi alapot adott a xy országnév1 Nemzeti Bankjának jogutódlásához és kilátásba helyezte a országnév1 Nemzeti Bank - Katonai Szerviz (xy) státuszának a szabályozását." (Szakvélemény 2/a. III. pont) A szakvélemény alapján a jogutódlás tekintetében a 89. és 90. cikkelyek a lényegesek.

[92] A 89. cikkely szerint e törvény hatálybalépésének napján a országnév1 Nemzeti Bank jogutódként átvállalja a országnév1 Nemzeti Banknak a országnév1 Szövetségi Köztársaság területére vonatkozó jogait és kötelezettségeit, és azokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaságban a országnév2 Nemzeti Bank, a országnév4 Nemzeti Bank, a helysége név3 Nemzeti Bank és a országnév5 Nemzeti Bank jogai és kötelezettségei voltak.

[93] A fenti rendelkezésből egyértelmű, hogy az a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja és a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja közötti jogutódlásra vonatkozik, ezért az önálló jogi személyiséggel rendelkező Katonai Osztály által vállalt perbeli kötelezettség tekintetében nincs jelentősége. A Katonai Osztályra a 90. cikkely tartalmaz határozott rendelkezést, amely szerint 1993. szeptember 30-ig folytatja működését, ezen határidőig kell szabályozni a jogállását és rendezni a országnév1 Nemzeti Bankkal való viszonyát. Az újonnan létrejövő országnév1 Szövetségi Köztársaság jogalkotója ilyen módon

maga rendelkezett a fentiek szerint a Katonai Osztály státuszának és működésének fenntartásáról.

[94] A szakértő1-féle szakvélemény azt is tartalmazza, hogy a szabályozás ténylegesen 1996-ban következett be és egyértelműen állást foglal, hogy a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Szerviz jogutódja a perbeli követelés vonatkozásában 1996-ban a cégnév3 BANKA, a.d. cégnév4" lett (szakvélemény 3/a., d. pontok).

[95] Itt utal az ítéltábla arra, hogy nem osztja ugyanezen szakvélemény 4. pontjában foglalt és az előzményi per iratai között fellelhető országnév2 Köztársaság Gazdasági Minisztériumának tájékoztatásában (16.G.40.147/2004/109. számú irat) is megjelenő azon álláspontot, mely szerint a perbeli bankgarancia „a országnév1 Szövetségi Köztársaság vonatkozásában legfeljebb csak abban a részben fennálló bankgaranciának minősülhetne, amelyben az a 89. cikkely szerinti területi kritériumnak megfelelne. Vagyis, a helységnév1 székhelyű Szövetségi Ellátás és Beszerzési Igazgatóság a (felosztott) xy területén látta el tevékenységét, így az ehhez fűződő kötelezettségek nem minősülhetnek kizárólag a xy kötelezettségeinek, hanem erre más, 1993-ban még ki nem dolgozott, vagy el nem fogadott mércék alapján kellett volna dönteni.” Ez a megállapítás ugyanis csak abban az esetben lenne helytálló, ha a bankgaranciát a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja vállalta volna, hiszen ezen Nemzeti Bank és a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja közötti jogutódlást szabályozta a hivatkozott törvény 89. cikkelye a területi kritériumok alapján. A perbeli bankgaranciát viszont az önálló jogi személy Katonai Osztály vállalta, amely az 1993. évi törvény 90. cikkelye szerint nem szűnt meg, hanem folytatta a működését.

[96] A fenti értelmezés helyességét alátámasztja a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankjának felperes által hivatkozott, 2001. május 21-én kelt levele, amely tartalmazza, hogy az alperes jogutódként átvette a országnév1 Nemzeti Bank Katonai Osztályának valamennyi jogát és kötelezettségét, ideértve a tárgyi garancialevélben hivatkozottakat is (F/12. melléklet).

[97] A fentebb már hivatkozott országnév2 Köztársaság Gazdasági Minisztériuma által adott tájékoztatás a fentiekkel szemben kétségtelenül az alperesi álláspontot támasztja alá. Eszerint a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság felbomlásával megszűntek az ország intézményei is, beleértve a országnév1 Szocialista Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankját, valamint annak Katonai Osztályát is. A megszűnt ország jogainak és kötelezettségeinek jogutódlása a jogutódlási egyezményben lett szabályozva (3/a. pont). A országnév1 Nemzeti Bankról szóló 1993. évi törvény 90. cikkelyében elismerésre került a jelen bankon belül létesített új ideiglenes intézmény - az új ország katonai osztályának különleges szervezete, azzal, hogy az december 31-ig végzi a tevékenységét és ezen időpontig rendezni kell a státuszát (3/c. pont). Hasonló tartalmú tájékoztatást küldött jelen perben a országnév2 Igazságügyi Minisztérium is (85. sorszámu irat 4. számú kérdésre adott válasz).

[98] Ezt az álláspontot azonban az ítéltábla a fentiekben már kifejtettek szerint azért nem látja elfogadhatónak, mert a 90. cikkely nem egy új intézmény létrehozásáról rendelkezik, hanem kifejezetten arról, hogy a Katonai Osztály folytatja működését. A minisztériumi tájékoztatások maguk sem jelölik meg az általuk hivatkozott új intézmény létrejöttének jogszabályi alapját.

[99] Az alperes által még hivatkozott, 1996-ban a Katonai Osztály és a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja között létrejött szerződés alátámasztja, hogy annak megkötésekor a Katonai Osztály önálló jogi személyiséggel működött. Egyetlen pontja sem igazolja ugyanakkor azt, hogy új intézményként jött volna létre, ilyet az alperes sem jelölt meg.

[100] Mindezek alapján az alperes nem tudta kétséget kizáró bizonyossággal alátámasztani azt az állítását, hogy az 1993. évi törvény 90. cikkében foglalt szabályozás a országnév1 Szövetségi Köztársaság új intézményeként létrejött Katonai Osztályra vonatkozik.

[101] A garanciát vállaló Katonai Osztály tehát nem szűnt meg, és az ítéltábla egyetért a felperes azon levezetésével, hogy az államok között létrejött Jogutódlási Megállapodás a jogutódlás tekintetében a magánjogi szerződést nem érintette, a kötelezett személyét nem változtatta meg. Az alperes által hivatkozottak között nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami a garanciát vállaló Katonai Osztály jogutódja vonatkozásában a szerződéses kötelezettségvállalás alól mentesítene.

XII.5.

[102] A fentiek alapján az alperes a kötelezettje a perbeli bankgaranciában foglalt vállalásnak, ezért érdemben kellett vizsgálni azt is, hogy az elévülési kifogása megalapozott-e és ebben a körben az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

[103] Az Nmjtvr. 30. § (1) bekezdése értelmében a szerződés joga kiterjed a kötelmi jogviszony minden elemére, ebből következően a bankgaranciára vonatkozó országnév1 jog alapján kellett megítélni a bankgarancia érvényesítésére való jog elévülését is. Az alkalmazandó joganyagot az elsőfokú bíróság a szükséges terjedelemben beszerezte, a megkeresése kifejezetten a országnév1 jogra vonatkozott, ezért a felek jogvitájában állást lehetett foglalni.

[104] A felperes a országnév1 jog alkalmazása esetére nem vitatta, hogy öt éves az elévülési idő és a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozata értelmében kizárólag arra hivatkozott, hogy az elismeréssel az alperes lemondott az elévüléssel kapcsolatos jogáról (9. ssz. jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdés). A fellebbezésben kifejtette, hogy az elévült kötelezettség írásbeli elismerése az elévülésről való lemondásnak tekintendő. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság

nem fejtette ki az ítéletében, hogy az általa megjelölt nyilatkozatok miért nem tekinthetők tartozáselismerésnek.

[105] Az elsőfokú bíróság valóban nem részletezte azon álláspontja indokait, amely szerint tartozáselismerés nem állapítható meg. Nincs azonban akadálya annak, hogy ebben a körben az ítéltábla a határozat indokolását kiegészítse figyelemmel arra, hogy a régi Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság a fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési kérelem, valamint az ellenkérelmek korlátai között a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott.

[106] Nyilvánvaló, hogy az elévülés szempontjából joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatot csak a követelés kötelezettje tehet. A felperes ezért alaptalanul hivatkozott az 1996. július 3-i (F/8. melléklet) és a 2001. május 21-i (F/12. melléklet) nyilatkozatokra, mert ezeket a országnév1 Szövetségi Köztársaság Nemzeti Bankja adta ki, amely a fentiek szerint nem volt a bankgarancia kötelezettje.

[107] A kiegészített tényállás szerinti, 2001. április 23-i nyilatkozatot (F/13. melléklet) viszont a kötelezett alperes adta ki. Annak tartalmából aggálymentesen, egyértelműen megállapítható, hogy az alperesi levél tárgya a perbeli bankgarancia. Azt rögzíti, hogy az ehhez kapcsolódó dokumentáció az alperesnél van, részletes tájékoztatást készített a Nemzeti Bank elnöke számára, a fizetés teljesítésére fenntartott pénzeszközök zár alatt vannak és a zárolás feloldására vár a fizetés teljesítése érdekében.

[108] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben megállapítható, hogy az alperes a tartozását elismeri, és a fizetésnek egyetlen akadálya, hogy a pénzeszközeit zárolták. A felperes ebből következően ezt a nyilatkozatot helyesen minősítette tartozáselismerésnek.

[109] Nem volt vitás, hogy legkésőbb a lehívás időpontjában a bankgarancia teljesítése esedékessé vált. Az elévülés legkésőbb ekkor elkezdődött és öt év elteltével következett be. Itt utal az ítéltábla ismét arra, hogy a másodfokú eljárásban már a felperes sem vitatta, hogy a perbeli követelés tekintetében a Kvtv. 1993. június 25-ig hatályos szövege szerint ötéves elévülési idővel kell számolni. Mindebből az következik, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatot az alperes az elévülési idő lejártát követően tette, ennek pedig a Kvtv. 366. szakasz (1) bekezdése szerint az a következménye, hogy az elévülésről lemondott, vagyis az elévülési kifogása nem megalapozott.

XII.6.

[110] A fentiek alapján a felperes bankgarancia alapján történő teljesítésre irányuló keresete megalapozott és az alperes köteles megfizetni a lehívott összeget és annak a felperes által

megjelölt – az alperes által nem vitatott mértékű – késedelmi kamatát a késedelembe esés időpontjától kezdődően.

XII.7.

[111] A felperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme eredményre vezetett, ezért a harmadlagos, az elsőfokú eljárásban pernyertes alperes perköltségének mérséklésére irányuló fellebbezési kérelmet nem kellett vizsgálni.

XIII.

[112] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a rendelkező részében foglaltak szerint a keresetnek helyt adva marasztalta az alperest.

XIV.

[113] A fellebbezés eredményre vezetett, a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárás tekintetében pernyertes lett, ezért perköltségének megfizetésére az alperes köteles a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A perköltség a képviseletet ellátó jogi képviselő 5.080.000 forint (4.000.000 forint + áfa) első- és másodfokú ügyvédi munkadíjából, az előlegezett 209.528 forint fordítói díjból, valamint a lerótt 1.500.000 forint kereseti és 2.500.000 forint fellebbezési illetékből áll. Az ítéltábla a kifejtett ügyvédi munkát mérlegelve az elsőfokú alapeljárásra 2.000.000 forint + áfa, a megismételt elsőfokú eljárásra 500.000 forint + áfa, a hatályon kívül helyezést követő másodfokú eljárásra 500.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat állapított meg az 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), és (5) és (6) bekezdései alapján különös figyelemmel arra, hogy a felperes fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata szerint legfeljebb ilyen összegben lehet alapos az alperes ügyvédi munkadíj iránti igénye. Ezen összeghez (3.000.000 forint + áfa) hozzászámítandó a hatályon kívül helyező végzésben a felperes részére megállapított 1.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj.

[114] A felperes az átutalással megfizetett 2.500.000 forint fellebbezési illeték visszatérítését kérheti az illetékes adóhatóságtól az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján, mert annak megfizetése alól az Itv. 51. § (1) bekezdése értelmében mentesül.

Budapest, 2022. október 6.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
előadó bíró
bíró